

UNIT 6

Vrijetijdsbesteding

HOOFDSTUK 4

Een uitnodiging voor
een activiteit maken

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

HOOFDSTUK 4: EEN UITNODIGING VOOR EEN ACTIVITEIT MAKEN

1 Dialoog

Verzorgster An stelt voor om samen met meneer Vannieuwenhuysse de uitnodiging voor de kaas- en wijnavond te maken. Maar meneer Vannieuwenhuysse heeft daar niet erg veel zin in en wil vooral zijn hart eens luchten.

Klik [hier](#) om de video te bekijken.

- Verzorgster An: Zo, we zullen vandaag de kaart maken voor de kaas- en wijnavond. Ziet u het een beetje zitten? Ik heb van alles meegebracht: kleurpapier, stiften, lijm. We kunnen er een hele kleurrijke kaart van maken!
- Meneer Vannieuwenhuysse: Mij maakt het niet veel uit ...
- Verzorgster An: Kijkt u er niet naar uit dan?
- Meneer Vannieuwenhuysse: Nee, laat mij maar liever in mijn kamer. Vorige keer hebt u mij uitgenodigd en ben ik niet gekomen, sorry. Ik hoorde wel het lawaai en het gelach tot in mijn kamer.
- Verzorgster An: Zou het niet leuk kunnen zijn om samen te lachen?
- Meneer Vannieuwenhuysse: Nee, lachen is voor mij verleden tijd. Laat mij maar op mijn kamer.
- Verzorgster An: Oké. Het is uw keuze, maar ik denk toch dat een beetje sociaal contact u goed zou kunnen doen!
- Meneer Vannieuwenhuysse: Ik denk altijd dat ik de mensen te veel zal storen.
- Verzorgster An: Storen? U moet het zien als een kans om nieuwe mensen te leren kennen en misschien een beetje te praten over jullie levenservaringen. Bent u hier eigenlijk gelukkig?
- Meneer Vannieuwenhuysse: Eigenlijk wel, maar ik mis hier wat. Ik mis hier mijn huis, mijn thuis: de vele kamers en de tuin. Wat ik ook mis, zijn mijn kinderen. Ik mis mijn verleden.
- Verzorgster An: Wat maakt u dan echt gelukkig?
- Meneer Vannieuwenhuysse: Om eerlijk te zijn: de komst van mijn kinderen en kleinkinderen. Dan zitten we allemaal aan tafel. En dan is er één die zegt: "Zal ik koffie inschenken, opa?" En een

andere zegt: “Opa, zal ik de boterhammen smeren?” Het zijn maar kleine dingen, maar het doet me goed. Het maakt me vrolijk.

- Verzorgster An: Misschien moet u voorstellen dat ze ook naar de kaas- en wijnavond komen?
- Meneer
Vannieuwenhuysse: Nee, zaterdag – tijdens het weekend – hebben ze niet altijd tijd. Ze hebben ook hun eigen leven: druk, druk, druk.
- Verzorgster An: Maar u kunt het maar voorstellen, hè? Misschien zijn ze super enthousiast, misschien komt het juist goed uit voor hen? Hebt u het gevoel dat ze u steunen?
- Meneer
Vannieuwenhuysse: Dat wel. Ze helpen en zijn altijd bereidwillig. Ze vragen: “Opa, wat moeten we meebrengen of waarvoor kunnen we zorgen?” Er is wel één ding: ze betuttelen me soms te veel. Ze zeggen te veel: “Zo moet het en zo moet het.” En dat heb ik niet graag. Langs de andere kant denk ik dat ze niet begrijpen wat er in mij omgaat, dat ik me alleen voel. Daar zijn ze nog te jong voor. Ze begrijpen dat niet. Maar ik voel me wel alleen.
- Verzorgster An: Is er iets wat wij voor u kunnen doen als u zich misschien wat eenzaam voelt?
- Meneer
Vannieuwenhuysse: Eigenlijk zouden er meer mensen moeten zijn met wie we kunnen praten. Maar ik beseft wel dat ik er zelf voor moet zorgen dat ik hier mijn thuis vind, dat moet ik zelf doen.
- Verzorgster An: Dat denk ik ook. Maar misschien is die kaas- en wijnavond dan toch niet zo’n slecht idee?
- Meneer
Vannieuwenhuysse: Je hebt gewonnen.
- Verzorgster An: Zullen we dan toch die kaart maken?
- Meneer
Vannieuwenhuysse: Ja.

2 Oefeningen

Oefening 1 Luister naar de dialoog en beantwoord de vragen.

- 1 Waarom neemt meneer Vannieuwenhuysse nooit deel aan de activiteiten?

.....
.....

- 2 Hoe probeert verzorgster An hem te overtuigen om toch deel te nemen? Tip: ze geeft 2 argumenten.

.....
.....

- 3 Wat mist meneer Vannieuwenhuysse in het woonzorgcentrum?

.....
.....

- 4 Wat maakt meneer Vannieuwenhuysse gelukkig?

.....
.....

- 5 Meneer Vannieuwenhuysse voelt zich eenzaam. Welke oplossing bedenkt hij?

.....
.....

Rusthuisbewoners goed verzorgd maar eenzaam

Ze voelen zich veilig en gerespecteerd, ze vinden de maaltijden lekker en ze krijgen de gezondheidszorg die ze nodig hebben. Maar als het om persoonlijke contacten en leuke activiteiten gaat, blijven de ouderen in de woon-zorgcentra op hun honger zitten. 'Dat maakt hen kwetsbaar voor eenzaamheid en psychische problemen.'

'Ik voel me veilig wanneer ik alleen ben', 'de verzorgenden weten waarmee ze bezig zijn', 'ik heb voldoende afwisseling in mijn eten'. De overgrote meerderheid van de bewoners van de Vlaamse woon-zorgcentra (85 tot 95 procent) zegt 'altijd' of 'meestal' met deze stellingen akkoord te gaan. De basisbehoeften van rusthuisbewoners worden dus vervuld en ook de autonomie en privacy van bewoners worden gerespecteerd. Maar als het om hun sociale contacten en de tijdsbesteding gaat, is het beeld veel minder rooskleurig: minder dan een kwart van de bewoners vindt dat er in het weekend aangename dingen te doen zijn in hun rusthuis en minder dan twee op de vijf bewoners zeggen dat medewerkers de tijd nemen voor een vriendelijk praatje. Ook het aantal ouderen dat een medebewoner als vriend of vriendin beschouwt, is in de minderheid.

7.000 interviews

De cijfers komen uit een grootschalige enquête bij bewoners in Vlaamse woon-zorgcentra. Een onderzoeksbureau trok naar 250 van de 735 Vlaamse rusthuizen en interviewde er in opdracht van de Vlaamse overheid bijna 7.000 bewoners zonder cognitieve problemen. Dit jaar en volgend jaar worden de bewoners van de resterende woon-zorgcentra geïnterviewd.

De resultaten maken deel uit van de 'kwaliteitsindicatoren' die een beeld geven van de kwaliteit die woon-zorgcentra leveren. Ze zijn, zegt minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V), in de eerste plaats bedoeld voor de woon-zorgcentra zelf om aan hun kwaliteit te werken. Uit de individuele rapporten, die De Standaard vandaag online publiceert, blijkt evenwel dat veel woon-zorgcentra met dezelfde problemen kampen: over de basiszorg zijn de bewoners (zeer) tevreden, over hun sociale omgang daarentegen veel minder.

'Zeer herkenbaar', zegt Mie Moerenhout, directeur van de Vlaamse ouderenraad. 'Ik hoor vaak dat ouderen erg te spreken zijn over de zorgen die ze in hun rusthuis krijgen, dat ze alleen al daarom eerder hadden moeten verhuizen. Maar ze zeggen ook dat ze te weinig contacten hebben. Het personeel heeft te weinig tijd om met hen te praten of om samen vrienden of familie buiten het woon-zorgcentrum te bezoeken.'

Voldoende sociale contacten en leuke activiteiten zijn nochtans geen overbodige luxe, meent Luc Van de Ven, klinisch ouderenpsycholoog aan het Universitair Psychiatrisch Centrum van de KU Leuven. 'De zorg mag niet stoppen bij de lichamelijke verzorging. Het is ook zeer belangrijk dat rusthuisbewoners een vertrouwenspersoon hebben met wie ze zaken kunnen bespreken die verder gaan dan een babbeltje over het eten of de nachtrust. Dat maakt hen minder kwetsbaar voor eenzaamheid en psychische problemen. Medewerkers in de woon-zorgcentra moeten dus ook daarvoor aandacht hebben.'

'De houding van de zorg- en verpleegkundigen, of ze oren hebben naar het individuele verhaal, maakt het verschil. We kunnen er in de opleiding en bijscholingen niet voldoende op hameren dat dit in het woon-zorgcentrum nog belangrijker is dan in het ziekenhuis. Daar verblijven mensen maar tijdelijk. Een woon-zorgcentrum daarentegen is voor de bewoners hun thuis.'

Volgens Nathalie Debast, stafmedewerker van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, wordt het er niet makkelijker op om het sociaal contact tussen bewoners te bevorderen. 'Vroeger konden woon-zorgcentra een bingoavond organiseren en de helft van de bewoners nam eraan deel. Nu worden de bewoners almaar ouder en is hun zorgprofiel veel zwaarder. De activiteiten worden dus best voor kleine groepen en op maat georganiseerd. Dat weegt op het personeel.'

'De grens is stilaan bereikt. Vlaanderen mag dus zeker niét besparen op de rusthuizen en hun animatie. Dat zou het sociale aspect van het leven in het rusthuis nog verder onder druk zetten.'

Minister Vandeuren zegt dat er nog niet is bespaard op het personeel van de woon-zorgcentra. 'We gaan wel met de sector over de financiering praten. De resultaten van deze enquête zullen we in dat debat meenemen.'

(Uit: toerismevlaamsbrabant.be)

Beantwoord de vragen over de tekst.

- 1 Waarover zijn de rusthuisbewoners ontevreden?

.....

- 2 Wat wordt er bedoeld met 'tijdsbesteding'?

.....

- 3 De rusthuizen voorzien wel in de basisbehoeften van de bewoners. Welke basisbehoeften worden er in de tekst vermeld?

.....

- 4 In het weekend zijn er te weinig activiteiten in het rusthuis. Welke weekendactiviteiten organiseert het woonzorgcentrum waar jij werkt?

.....

- 5 Medewerkers nemen te weinig tijd voor een praatje. Praat jij vaak met de bewoners? Waarover praten jullie?

.....

Oefening 3.1 Emoties.

Wat is de synoniem van ... ? Maak juiste combinaties.

vrolijk	uitbundig
enthousiast	gefrustreerd
tevreden	eenzaam
teleurgesteld	goedgezind
alleen	content

Wat is de antoniem van ... ? Maak juiste combinaties.

enthousiast	depressief
bereidwillig	triestig
goedgezind	lui
gelukkig	koppig
redelijk	onbehulpzaam

Oefening 3.2 Gevoelens en karakter.

Vul de gaten in. Kies uit de emoties in het volgende kader.

goedgezind – enthousiast – eenzaam – bereidwillig – koppig – vrolijk – content – depressief – sociaal – teleurgesteld

- Verzorgster An hoopt dat de familie van meneer Vannieuwenhuysse zal.....
zijn om naar de kaas- en wijnavond te komen. Meneer Vannieuwenhuysse neemt nooit deel aan de
gezamenlijke activiteiten. Hij is een beetje en stoort de mensen liever niet.
- De bewoners van rusthuizen zijn vaak alleen, dus voelen ze zich vaak
- Als de zorgkundigen niet de tijd nemen om met hen te praten, worden ze ongelukkig of zelfs
.....

- 4 Ook meneer Vannieuwenhuysse zou zijn als er meer mensen waren om mee te praten.
- 5 Meneer Vannieuwenhuysse wordt gelukkig als zijn familie op bezoek komt. Het maakt hem
- 6 Hij zegt tegen verzorgster An dat zijn kleinkinderen hem altijd willen helpen. Ze zijn erg
- 7 Verzorgster An is omdat meneer Vannieuwenhuysse niet wil deelnemen aan de kaas- en wijnavond. Ze hoopte dat hij wel zou willen komen (en probeert hem toch nog te overtuigen).
- 8 Hoewel meneer Vannieuwenhuysse heel is en dus niet snel van gedachten verandert, kan An hem overtuigen om een uitnodiging te maken voor zijn familie.
- 9 Verzorgster An is altijd als de bewoners meedoen met een activiteit.

Oefening 4 Het gebruik van het adjectief afgeleid van een verbum.

HET ADJECTIEF AFGELEID VAN EEN VERBUM

	GEBRUIK	VORM	VOORBEELD
PARTICIPIUM PRESENS	De actie is nog bezig .	infinitief + d(e)	<i>de huilende baby</i>
PARTICIPIUM PERFECTUM	De actie is afgelopen of passief .	participium (+e)	<i>de gekookte groenten</i>
PARTICIPA PERFECTA OP –EN	De actie is afgelopen of passief .	invariabel	<i>een verboden toegang</i>

TIP Adjectieven die **emotie** uitdrukken zijn dikwijls afgeleid van een **verbum** .

<i>gepassioneerd</i>	<i>verbaasd</i>	<i>verrast</i>
<i>geboeid</i>	<i>gefascineerd</i>	<i>geïnteresseerd</i>
<i>wantrouwend</i>	<i>ontmoedigd</i>	<i>verloren</i>
<i>bedroefd</i>	<i>teleurgesteld</i>	<i>gefrustreerd</i>
<i>gekwetst</i>	<i>etc.</i>	

- 5 Meneer Vannieuwenhuyse voelt zich eenzaam in het rusthuis, maar hij laat er niets van merken.
Zijn (verbergen) verdriet zit (verschuilen) achter een lach.
- 6 De kleinkinderen zijn bang van (blaffen) honden.
- 7 Het (kleuren) papier dient om een kaart mee te maken.
- 8 Verzorgster An kan niet komen werken vandaag. Ze heeft een (verstuiken) enkel en kan niet stappen.
- 9 In het (verlaten) dorp zijn alle winkels gesloten.
- 10 Meneer Vannieuwenhuyse vindt de (gebruiken) kleuren voor de kaart niet zo mooi.

Oefening 5 Je emoties uiten.

Vertel iets over je leven in ongeveer 50 woorden. Hoe voel je je (nu ten opzichte van vroeger)? Ben je tevreden met je job? Woon je graag in België? (...) Gebruik indien mogelijk participia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oefening 6 Iemand overtuigen.

Situatie: Je bent zorgkundige in een woonzorgcentrum. Je probeert een bewoner te overtuigen om deel te nemen aan de knutselnamiddag. Tijdens de knutselmiddag kunnen bewoners kaarten maken die met kerst naar de familie worden gestuurd. Geef argumenten om de bewoner te overtuigen.

3 Eindtest

Vul de gaten in. Kies uit de woorden uit het volgende kader.

- 1 Het maakt meneer Vannieuwenhuysse erg dat zijn familie hem wil bezoeken.
- 2 Hij heeft medelijden met bejaarden, omdat zij geen familie of vrienden hebben die kunnen langskomen.
- 3 Deze eenzame bejaarden zijn zo droevig dat ze nergens meer zin in hebben. Velen onder hen zijn zelfs
- 4 Verzorgster An had hem deze keer kunnen overtuigen, maar toen ze hem wou halen voor de kaas- en wijnavond stond ze toch voor een deur.
- 5 Na een tijdje deed meneer Vannieuwenhuysse de deur toch open. Hij had verzorgster An niet gehoord, omdat hij naar een musical aan het kijken was op tv. Hij kijkt graag naar films met acteurs.

4 Woordenschat

4.1 Substantieven

artikel	woord	betekenis/synoniem	vertaling	meervoudsvorm van het S	extra informatie
de	activiteit	iets wat je doet / de tijdsbesteding		de activiteiten	<i>Er worden elk weekend twee activiteiten georganiseerd: breien en knutselen.</i>
de	(levens)ervaring	wat je hebt meegemaakt (in je leven)		de (levens)ervaringen	<i>Asma heeft al veel meegemaakt, dus ze heeft veel levenservaring.</i>
het	(sociaal) contact	met iemand kunnen praten / de relatie		de contacten	<i>Elke mens heeft nood aan sociaal contact. Als je niet kan praten met iemand, word je eenzaam.</i>
de	uitnodiging	een vraag om mee te doen / de invitatie		de uitnodigingen	<i>Ik heb nog geen uitnodiging gekregen voor Anna's feestje. Zou ik wel mogen komen?</i>

4.2 Adjectieven

woord	betekenis/synoniem	vertaling	verbogen vorm van het A	extra informatie
bereidwillig	je wil graag helpen / behulpzaam		bereidwillige	<i>An heeft erg bereidwillige collega's: ze staan altijd klaar om haar te helpen.</i>
eenzaam	alleen		eenzame	<i>Veel bewoners krijgen geen bezoek van familie. Ze zijn eenzaam.</i>
enthousiast	je hebt er zin in / uitbundig		enthousiaste	<i>De bewoners zijn allemaal heel enthousiast om aan de activiteiten deel te nemen.</i>
gelukkig	blij en tevreden		gelukkige	<i>Gelukkige mensen leven het langst, want zij genieten van hun leven.</i>
vrolijk	opgewekt		vrolijke	<i>Jeanine is vrolijk: ze straalt en ze lacht!</i>

4.3 Verba

woord	betekenis/synoniem	vertaling	stam	imperfectum	perfectum	extra informatie
missen	heimwee hebben naar iets of iemand		mis	miste	heeft gemist	<i>Ik heb mijn oma al twee weken niet gezien. Ik mis haar enorm!</i>
steunen	er zijn voor iemand / iemand helpen		steun	steunde	heeft gesteund	<i>Toen Anna kanker kreeg, kon ze altijd terecht bij haar collega's. Zij steunden haar enorm.</i>
storen	als je iemand aanspreekt en die persoon vindt dat vervelend / lastigvallen		stoor	stoorde	heeft gestoord	<i>Tijdens een vergadering zet het teamhoofd haar mobiele telefoon steeds uit, zodat ze niet kan worden gestoord.</i>
uitkijken (naar)	zin hebben om iets in de toekomst te doen / zich verheugen op		kijk uit (naar)	keek uit (naar)	heeft uitgekeken (naar)	<i>Volgende week maakt het WZC een uitstap naar de boerderij. De bewoners kijken er hard naar uit.</i>
voorstellen	een idee opbrengen		stel voor	stelde voor	heeft voorgesteld	<i>Ik stel voor dat we eerst een hapje eten. Is dat een goed idee?</i>